

بررسی چند شکلی های DNA بین جمعیت های سن گندم *Eurygaster integriceps put.* در ایران با استفاده از روش RAPD - PCR

زریر سعیدی، مرتضی اسماعیلی، سیروس عبدالمیشانی،
غلامعباس عبداللّهی و خلیل طالبی

بترتیب دانشجوی سابق کارشناسی ارشد گروه گیاهپزشکی، استادان گروه گیاهپزشکی و
زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، پژوهنده مؤسسه تحقیقات
آفات و بیماریهای گیاهی و استادیار گروه گیاهپزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران

تاریخ پذیرش مقاله ۷۸/۲/۱

خلاصه

برای تعیین چند شکلی های DNA در جمعیت های سن گندم، *Eurygaster integriceps put.* (Heteroptera : scutelleridae) حشرات کامل این گونه از مناطق قادرآباد فارس، مبارکه اصفهان، جیرفت، کرج، ورامین، مشهد، بروجرد، کرمانشاه و مغان جمع آوری شدند. استخراج DNA از حشرات کامل ماده پارازیت شده با انجام تغییراتی در روش مینی پرپ صورت گرفت. برای انجام واکنش PCR، ۲۰ آغازگر بطور تصادفی انتخاب و بر روی نمونه ها آزمایش گردید. آغازگرهای UB1، UB2، UB58، UB62 و تکثیر DNA الگو را به خوبی انجام دادند بنابراین برای تجزیه و تحلیل نهایی مورد استفاده قرار گرفتند. گروه بندی نمونه ها بر اساس ضریب تشابه Jaccard صورت گرفت. طبق نتایج بدست آمده جمعیت های کرج، ورامین، اصفهان و فارس در یک گروه، جمعیت های بروجرد و کرمانشاه در یک گروه و جمعیت های مغان، جیرفت و مشهد نیز هر کدام در گروه های جداگانه ای قرار گرفتند. بیشترین تمایز ژنتیکی بین جمعیت های غرب کشور (بروجرد و کرمانشاه) و جنوب شرق کشور (جیرفت) و کمترین تمایز ژنتیکی بین جمعیت های اصفهان و فارس دیده می شود.

واژه های کلیدی: سن گندم و چند شکلی های DNA

مقدمه

سن گندم از مهمترین آفات غلات دانه ریز در ایران و بسیاری از کشورهای منطقه است و هر ساله میلیارد ها ریال صرف مبارزه شیمیایی با آن میشود. از طرفی مصرف حدود یک میلیون لیتر حشره کش فنیتریون در اکوسیستم های کشور علاوه بر صرف مبلغ هنگفتی از بودجه مملکت باعث از بین بردن پارازیت ها و پراداتورهای مفید مزارع غلات، طغیان سایر آفات و آلوده سازی محیط زیست نیز می شود. برای کنترل منطقی سن گندم استفاده از روشهای دیگر

مبارزه به خصوص ارقام مقاوم و کنترل بیولوژیک مدنظر می باشد. برای دستیابی به این روش ها و در نهایت مدیریت کنترل انبوهی جمعیت آفت، گروه بندی جمعیت های سن گندم که براساس آن بتوان ویژگی های رفتاری و بیولوژیکی این گروه ها را بررسی نمود، امری ضروری است.

تاکنون گروه بندی جمعیت های سن گندم فقط براساس خصوصیات ظاهری و اکولوژیکی استوار بوده است. آرنولدی^۱ براساس خصوصیات اکولوژیکی افراد گونه *E. integriceps* را در

بررسی چندشکلی‌های DNA بین جمعیت‌های سن گندم در ایران شرح داده می‌شود.

مواد و روشها

جمعیت‌های مورد مطالعه: حشرات کامل سن گندم از مناطق قادرآباد فارس، مبارکه اصفهان، جیرفت، کرج، ورامین، مشهد، بروجرد لرستان، کرمانشاه و مغان به صورت تصادفی جمع‌آوری شدند. بجز دو جمعیت آخر (کرمانشاه و مغان) بقیه نمونه‌ها به صورت زنده جمع‌آوری و تا زمان استخراج DNA در 20°C - نگهداری شدند. ولی در مورد نمونه‌های مغان و کرمانشاه استخراج DNA از حشرات مرده صورت گرفت.

جداسازی DNA: استخراج DNA از حشرات کامل ماده پارازیت نشده صورت گرفت. بدین منظور حشرات کامل در هاون چینی با ۳۵۰ میکرولیتر بافر استخراج کننده (۱۰۰ میلی‌مول تریس^۱ با $\text{pH} = 8$ ، ۵۰ میلی‌مول EDTA با $\text{pH} = 8$ ، ۵۰۰ میلی‌مول کلوروسدیم، $1/25\%$ SDS، ۲۰ میلی‌مول بی سولفات سدیم) در حضور مقدار کمی سلیس شسته شده با اسید، له شدند و به یک لوله میکروفیوژ^۷ منتقل و هاون چینی با ۳۵۰ میکرولیتر بافر استخراج کننده، شسته شد. به هر یک از لوله‌ها ۱۰۰ میکروگرم بر میلی‌لیتر آنزیم پروتیناز^۸ اضافه کرده و به مدت ۱۵ - ۱۲ ساعت در دمای 37°C نگهداری شدند لوله‌ها به مدت ۲۰ دقیقه وارد آب گرم (C) 65° شدند سپس به هر لوله ۲۰۰ میکرولیتر استات پتاسیم ۵ مول افزوده و آنها را تکان داده و به مدت ۱۵ دقیقه در صفر درجه سانتی‌گراد قرار داده شدند. سپس ۴۰۰ میکرولیتر فنل/کلروفرم اضافه نموده و پس از تکان دادن لوله‌ها، به مدت ۷ دقیقه سانتریفوژ صورت گرفت. مایع رویی به یک لوله جدید منتقل و ۵۰۰ میکرولیتر ایزوپروپانل افزوده و به مدت ۲ دقیقه به حال خود گذاشته شد. برای توده شدن DNA، ۵ دقیقه سانتریفوژ صورت گرفت مایع درون لوله خالی شد و DNA چسبیده به جدار باقی ماند. DNA را با اتانول ۷۰٪ شسته و پس از خشک شدن در ۱۰۰ میکرولیتر TE (۱۰ میلی‌مول تریس، ۱/ میلی‌مول

اتحاد جماهیر شوروی سابق به سه بیوتیپ تقسیم کرد. نخست افرادی که از کوه به مزرعه مهاجرت می‌کنند، دوم آنهایی که بطور دائمی در کوه می‌مانند و سومین گروه نیز مهاجرت نکرده و روی غلات دشتهای مجاور جنگل بسر می‌برند (۲).

بریانت سوا^۱ براساس اندازه‌های مطلق و نسبی نوزده خصوصیت مورفولوژیک، جمعیت‌های گونه *E. integriceps* در مناطق تاجیکستان، آذربایجان، خاکرف و کریمه را به سه گروه اکوتیپ مناطق مرتفع، اکوتیپ مناطق پست و اکوتیپ مهاجر تقسیم نمود (۲). استفاده از نشانگرهای ژنتیکی^۲ برای مطالعه ساختار ژنتیکی جمعیت‌های حشرات و گروه‌بندی آنها از سال ۱۹۵۰ آغاز شده است. استفاده از allozyme به دلیل سطح پائین چند شکلی‌های مشاهده شده در بسیاری از گروه‌های حشرات، محدودیت دارد (۴) و (۱۱). استفاده از روش RFLP^۳ به دلیل نیاز به مقدار زیاد DNA ژنومی، طولانی بودن زمان انجام آزمایش، هزینه زیاد و خطرات ناشی از استفاده مواد رادیواکتیو نیز محدودیت دارد (۱). روشهایی که بر اساس واکنش زنجیره‌ای پلیمرز^۴ (PCR) هستند به علت نیاز داشتن به اطلاعات کافی در مورد DNA هدف، در حشرات که معمولاً اطلاعات قبلی کمی درباره توالی DNA آنها وجود دارد، کاربرد چندانی ندارند.

روش PCR - RAPD که اولین بار توسط دو گروه تحقیقاتی مستقل^۵ و بطور همزمان ابداع گردید (ویلیامز و همکاران در شرکت دوپونت^۶ و ولش و همکاران در مؤسسه تحقیقات زیست‌شناسی کالیفرنیا) به خاطر ویژگیهایی از قبیل نیاز نداشتن به اطلاعات قبلی در زمینه بیوشیمی و بیولوژی مولکولی گونه‌های مورد مطالعه و همچنین سرعت و سهولت آن نقش مهمی در مطالعه ساختار ژنتیکی جمعیت‌های حشرات دارد. از این روش برای مطالعات ژنتیکی در حشرات مختلف نظیر ملخ‌ها (۸)، شته‌ها (۵ و ۷)، زنبورهای پارازیتهای (۱۲)، کفشدوزکها (۱۵)، سوسک‌های پوستخوار *Ips grandicollis* (۱۰) و *Plutella xylostella* (۱۱) استفاده شده است.

در این مقاله استفاده از روش PCR - RAPD را برای

1 - Briant Soa

2 - Genetic marker

3 - Restriction Fragment Length Polymorphism

4 - Polymerase Chain Reaction

5 - Dupont

6 - Tris

7 - Microfuge

8 - Proteinase K

EDTA) حل گردید.

غلظت DNA نمونه‌ها با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر^۱

در طول ۲۶۰ نانومتر تعیین گردید.

دستورالعمل‌های RAPD: مخلوط واکنش (۲۵ میکرولیتر)

شامل ۱۲/۹ میکرولیتر آب دو بار تقطیر شده استریل، ۲/۵

میکرولیتر بافر ۱۰X، ۲ میکرولیتر dNTP (۱/۲۵ میلی‌مول برای

هر یک)، ۱/۹ میکرولیتر کلوروفورم (۲۵ میلی‌مول)، ۰/۵

میکرولیتر آغازگر (۱۰ میکرومول)، ۰/۲ میکرولیتر

Taq DNA Polymerase (۵ واحد در میکرومول) و ۵

میکرولیتر DNA (۱۰ نانوگرم در میکرولیتر) بود. مخلوط با ۴۰

میکرولیتر روغن معدنی پوشانده شد. تکثیر DNA در

میکروتیوب‌های ۵۰۰^۲ میکرولیتری انجام گرفت. آنها را در

ترموسیکلر^۳ پرکین المر/ستوس^۴، قرار داده و چرخه دمایی زیر به

آن داده شد.

۹۴°C ۲ دقیقه

۹۲°C ۱ دقیقه ۴۵ چرخه

۲۵°C ۱ دقیقه ۴۵ چرخه

۷۲°C ۱ دقیقه ۴۵ چرخه

۲۵°C ۱ دقیقه

۷۲°C ۵ دقیقه

فرآورده‌های تکثیر شده بر روی ژل آکریل آمید ۶ درصد

ترریق شدند و الکتروفورز با ولتاژ ثابت ۲۰۰ ولت صورت گرفت.

سپس ژلها در اتیدیوم بروماید (۰/۵ میکروگرم در میکرولیتر) به

مدت ۳۰ دقیقه رنگ آمیزی شدند و در زیر نور ماوراء بنفش باندها

مشاهده گردیدند.

آغازگرهای مورد استفاده: ۲۰ آغازگر به طور تصادفی

انتخاب و بر روی نمونه‌ها آزمایش شد، آغازگرهای مورد استفاده از

دانشگاه بریتیش کلمبیا، کانادا خریداری شدند. توالی بازی این

آغازگرها در جدول ۱ آمده است.

گروه‌بندی نمونه‌ها: برای گروه‌بندی نمونه‌ها ابتدا اندازه

حرکت نسبی هر یک از باندها از محل چاهکها اندازه‌گیری شد و

سپس کدگذاری با اعداد صفر و یک انجام گرفت (صفر = باند وجود

ندارد، یک = باند وجود دارد).

تجزیه خوشه‌ای براساس ضریب تشابه Jaccard صورت

گرفت. $Srt = a/(a+b+c)$

$Srt =$ ضریب تشابه بین دو فرد t و r

$a =$ صفت مشترک بین دو فرد t و r (صفتی که در هر دو کد یک را

دارد).

$a + b + c =$ تعداد کل صفات مورد اندازه‌گیری در هر دو فرد به

جز صفاتی که در هر دو کد صفر را داراست.

جدول ۱ - توالی بازی ۲۰ آغازگر مورد استفاده در آزمایش PAPD

آغازگر	توالی بازی 5' _____ 3'
UB ₁	CCT GGG CTTC
UB ₂	CCT GGG CTTG
UB ₃	CCT GGG CTTA
UB ₄	CCT GGG CTGG
UB ₅	CCT GGG TTCC
UB ₆	CCT GGG CCTA
UB ₁₀	GGG GGG ATTA
UB ₂₇	TTT GGG GGGA
UB ₃₈	CCG GGG AAAA
UB ₅₀	TTC CCC GCGA
UB ₅₄	GTC CCA GAGC
UB ₅₅	TCC CTC GTGC
UB ₅₈	TTC CCG GAGC
UB ₆₀	TTG GCC GAGC
UB ₆₂	TTC CCC GTCC
UB ₆₃	TTC CCC GCCC
UB ₈₁	GAG CAC GGGG
UB ₈₃	GGG CTC GTGG
UB ₉₀	GGG GGT TAGG
UB ₁₀₀	ATC GGG TCCG

1 - Spectrophotometer

2 - Microtube

3 - Thermocycler

4 - Perkin - Elmer / Cetus

نتایج و بحث

دست آمده توسط این آغازگرها در شکل ۱ نمایش داده شده است. تجزیه خوشه‌ای^۱ را براساس ضریب تشابه Jaccard صورت گرفت و ضرایب تشابه بدست آمده بین جمعیت‌ها در جدولهای ۲ و ۳ آمده است. دندروگرام حاصل از تجزیه خوشه‌ای به روش UPGMA^۲ در شکل‌های ۲ و ۳ نمایش داده شده است. محور تشابه در نقاط مختلف برش داده شد و بهترین برش در شکل ۲ ناحیه $0.22 \leq S \leq 0.31$ و در شکل ۳ ناحیه $0.23 \leq S \leq 0.31$

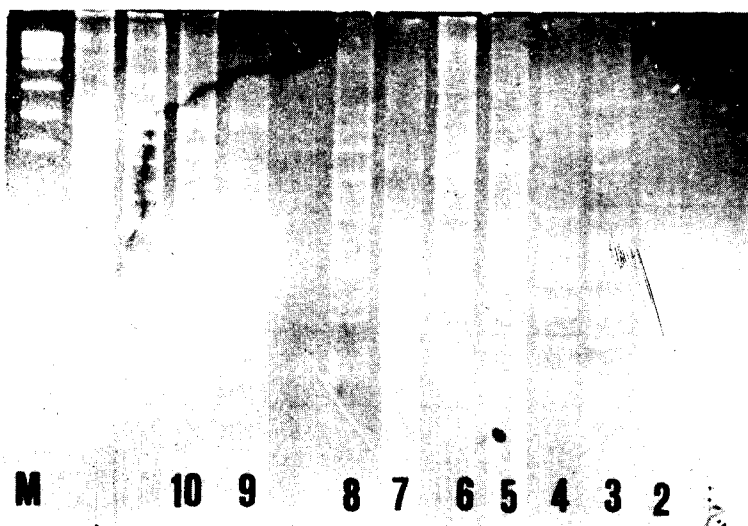
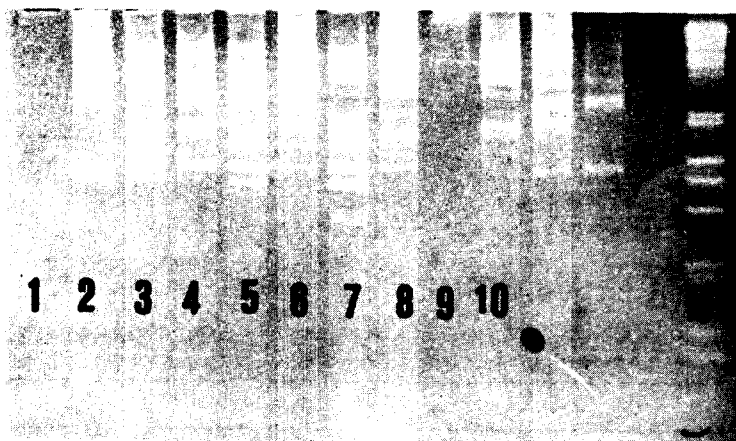
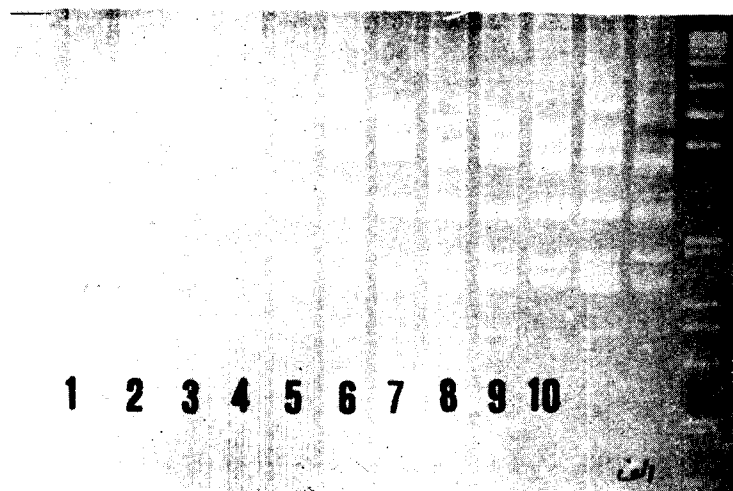
از ۲۰ آغازگری که به طور تصادفی انتخاب و مورد آزمایش قرار گرفت تعدادی نتوانستند باعث تکثیر DNA الگو شوند، و تعدادی دیگر باندهای ضعیف و غیر مشخص ایجاد نمودند. ولی آغازگرهای UB58, UB2, UB1 و UB62 تکثیر DNA الگو را به خوبی انجام دادند. بنابراین برای بررسی چند شکلی‌های DNA بین جمعیت‌های سن گندم مورد استفاده قرار دادیم. الگوهای باندی به

جدول ۲ - ضرایب تشابه بدست آمده بین جمعیت‌های مختلف سن گندم. محاسبه شده از الگوهای باندی آغازگرهای UB58, UB2, UUB1, B62 و

مغان	بروجرد	مشهد	ورامین	کرج	اصفهان	فارس	جیرفت
جیرفت							۱/۰۰
فارس						۱/۰۰	۰/۰۷
اصفهان					۱/۰۰	۰/۴۳	۰/۱۵
کرج				۱/۰۰	۰/۴۲	۰/۲۹	۰/۱۱
ورامین			۱/۰۰	۰/۳۲	۰/۳۰	۰/۲۹	۰/۱۳
مشهد		۱/۰۰	۰/۱۸	۰/۲۲	۰/۱۷	۰/۱۴	۰/۱۴
بروجرد	۱/۰۰	۰/۱۹	۰/۱۹	۰/۱۴	۰/۱۳	۰/۱۵	۰/۰۶
مغان	۰/۰۷	۰/۱۵	۰/۱۶	۰/۲۴	۰/۲۷	۰/۲۰	۰/۱۷

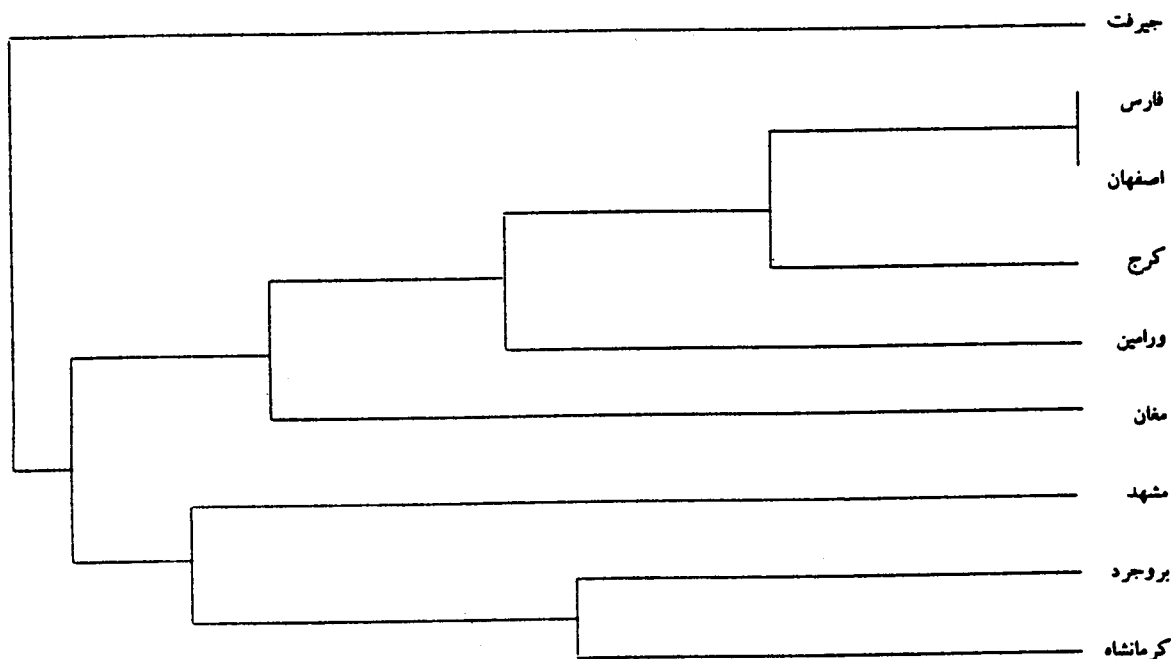
جدول ۳ - ضرایب تشابه بدست آمده بین جمعیت‌های مختلف سن گندم. محاسبه شده از الگوهای باندی آغازگرهای UB58, UB2, UB62 و

مغان	کرمانشاه	بروجرد	مشهد	ورامین	کرج	اصفهان	فارس	جیرفت
جیرفت								۱/۰۰
فارس							۱/۰۰	۰/۱۰
اصفهان						۱/۰۰	۰/۵۰	۰/۱۷
کرج					۱/۰۰	۰/۵۰	۰/۲۸	۰/۱۶
ورامین				۱/۰۰	۰/۲۹	۰/۳۱	۰/۳۲	۰/۲۰
مشهد			۱/۰۰	۰/۱۵	۰/۱۵	۰/۱۶	۰/۱۷	۰/۱۹
بروجرد		۱/۰۰	۰/۱۸	۰/۱۵	۰/۱۲	۰/۱۶	۰/۱۳	۰/۰۹
کرمانشاه	۱/۰۰	۰/۳۳	۰/۲۳	۰/۱۷	۰/۲۰	۰/۲۵	۰/۲۹	۰/۰۸
مغان	۰/۱۷	۰/۱۰	۰/۱۵	۰/۱۹	۰/۲۶	۰/۲۴	۰/۲۴	۰/۲

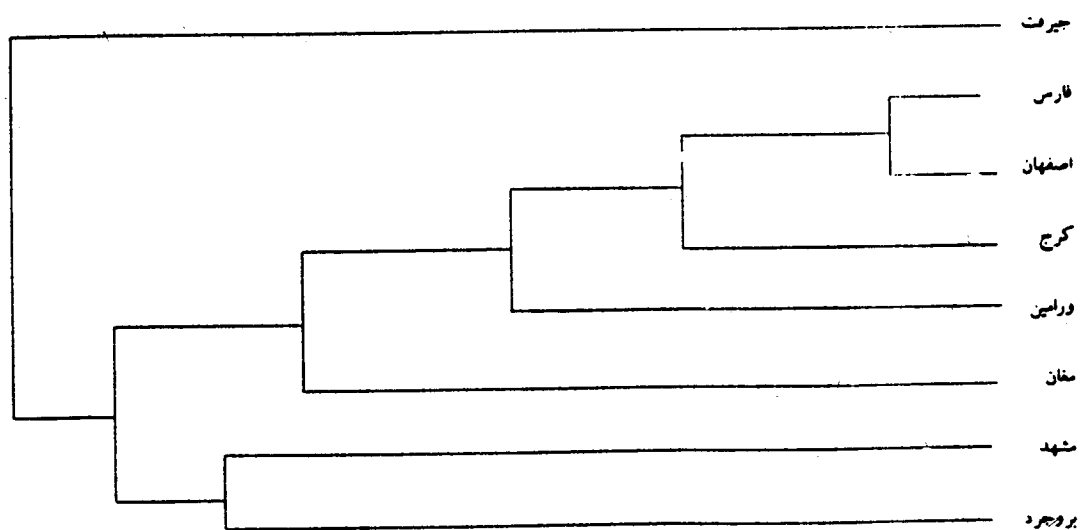
شکل ۱ - الگوی بانندی بدست آمده براساس آغازگرهای (الف) UB58، (ب) UB1 و (ج) UB2. ام = نشانگر، شماره ۱ = *E. maura* از گرگان و شماره های ۲ تا ۱۰ برتیب نمونه های *E. integriceps* از مناطق جیرفت، فارس، اصفهان، کرج، ورامین، مشهد، بروجرد، کرمانشاه و مغان می باشند.

0.10 0.15 0.20 0.25 0.30 0.35 0.40 0.45 0.50

شکل ۲ - دندروگرام حاصل از تجزیه خوشه‌ای براساس داده‌های مربوط به آغازگرهای UB2, UB58, UB62 و

0.10 0.20 0.30 0.40 0.50

شکل ۳ - دندروگرام حاصل از تجزیه خوشه‌ای براساس داده‌های مربوط به آغازگرهای UB2, UB1, UB58 و UB62

تشخیص داده شد که در هر دو حالت پنج گروه به شرح زیر وجود خواهد داشت.	است که در این گروه، زیر گروه فارس و اصفهان بیشترین شباهت را بایکدیگر دارند.
گروه اول: جمعیت چیرفت.	گروه سوم: جمعیت مغان.
گروه دوم: شامل جمعیت‌های فارس، اصفهان، کرج و ورامین	گروه چهارم: جمعیت مشهد.

- پتانسیل قابل توجهی جهت تشخیص سریع چند شکلی‌های DNA دارد. بلاک و همکاران (۵) روشی را پیشنهاد کردند که قادر است اطلاعات ژنتیکی شته‌ها را در مدتی کمتر از ۲۴ ساعت جستجو کند. همچنین کوگناتو و همکاران (۱۰) بیان داشتند که روش PCR - RAPD برای تشخیص سریع گونه‌های sibling خصوصاً در جمعیت‌های Sympatry بسیار مفید است.

- در مقایسه با روش RFLP ارزانتر است و به دلیل عدم استفاده از مواد رادیواکتیو خطر کمتری دارد (۱۶ و ۱۷).

- نیاز به مقدار بسیار اندکی DNA الگو دارد، بنابراین اهمیت بسیار زیادی در سیستماتیک نمونه‌های موزه (۱۳) و حشرات با جثه خیلی ریز نظیر Microhymenoptera دارد (۱۱).

- برخلاف PCR نیاز به اطلاعات قبلی در زمینه بیوشیمی و بیولوژی مولکولی گونه‌های مورد مطالعه ندارد و آغازگرها بدون توجه به ژنومی که انگشت‌نگاری می‌شود انتخاب می‌شوند (۱۶). در مقابل، روش PCR - RAPD دارای اشکالات زیر نیز هست:

- نشانگرهای RAPD قادر به تشخیص هموزیگوت‌ها از هتروزیگوت‌ها نیستند (۱۷)، بنابراین در مطالعه آزمایشگاهی رقابت بین دو نژاد (مثلاً کفشدوزکها یا سایر پارازیت‌ها و پرادتورها) بهتر است دو نژاد به طور قطعی مجزا از هم داشته باشیم.
- اشکال دیگر RAPD عدم تکرارپذیری برخی از باندهاست.

با توجه به مطالعه بحث شده می‌توان چنین بیان کرد که روش PCR - PARD به دلیل ویژگیهای خاصی که دارد، در مطالعات ژنتیکی حشرات که معمولاً اطلاعات قبلی کمی در مورد بیوشیمی و بیولوژیکی مولکولی آنها وجود دارد نقش بسیار مهمی دارد. از این روش تاکنون در بسیاری از مطالعات ژنتیکی بندپایان خصوصاً کته‌ها و راسته‌های مختلف حشرات استفاده شده است.

سپاسگزاری

از شورای پژوهشی دانشگاه تهران به خاطر تأمین اعتبار این تحقیق و از همکاری گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران سپاسگزاری می‌شود.

گروه پنجم: شامل جمعیت‌های کرمانشاه و بروجرد.

طبق نتایج بدست آمده بیشترین تمایز ژنتیکی بین جمعیت‌های غرب کشور (کرمانشاه و بروجرد) با جمعیت جنوب شرق کشور (جیرفت) دیده می‌شود و کمترین تمایز ژنتیکی بین جمعیت‌های اصفهان و فارس دیده می‌شود و می‌توان چنین گفت که جمعیت‌هایی که در مناطق جغرافیایی و اکولوژیکی متفاوتی هستند و در گروه‌های جداگانه و جمعیت‌هایی که تحت تأثیر فشار محیطی مشابهی در یک گروه قرار گرفته‌اند.

می‌توان چنین بیان نمود که گسترش سطح انتشار سن گندم در کشور ما با ویژگیهای جغرافیایی و اقلیمی متفاوت باعث شده است که در اثر ایزولاسیون جغرافیایی و عدم امکان اختلاط جمعیت‌ها گروه‌های متفاوتی بوجود آید که این گروه‌ها به احتمال زیاد از لحاظ خصوصیات میکرومرفولوژیک، فیزیولوژیک، بیولوژیک و رفتاری با یکدیگر اختلاف دارند. لذا تاکتیکهای خاص کنترل جمعیت آفت از جمله بکار بردن ارقام مقاوم گندم، کنترل بیولوژیک و ... نمی‌توانند به یک اندازه بر روی این جمعیت‌ها مفید واقع شوند، لذا شناسایی این گروه‌ها در کاربرد تکنیک‌های مبارزه از اهمیت زیادی برخوردار است.

بررسی‌های انجام شده در این مقاله این امکان را بوجود آورده است که با سرعت بیشتری تاکتیک‌های خاص کنترل آفت را بر روی پنج گروه بدست آمده بررسی کرده و براساس آن مدیریت کنترل انبوهی جمعیت آفت را در مناطق مختلف برنامه‌ریزی نمود.
از بررسی انجام شده برای گروه‌بندی جمعیت‌های سن گندم در ایران چنین برداشت می‌شود که روش PCR - RAPD به همراه روشهای آماری چند متغیره مثل تجزیه خوشه‌ای، پتانسیل قابل توجهی جهت بررسی روابط خویشاوندی، تکاملی، تنوع ژنتیکی و جغرافیایی حشرات دارد. برای مثال در گروه‌های دوم و پنجم جمعیت‌هایی در کنار هم قرار گرفته‌اند که منشأ جغرافیایی یکسانی دارند.

بطور خلاصه روش PCR - RAPD به دلیل داشتن ویژگیهای زیر می‌تواند نقش مهمی در مطالعات ژنتیکی حشرات داشته باشد.

مراجع مورد استفاده

REFERENCES

- ۱ - عبد میثانی، س. ۱۳۷۴. استفاده از تکنیک PCR به عنوان مارکر DNA در براسیکا. مجله علوم کشاورزی ایران. ۲۶ (۱): ۵۵ - ۶۰.
- ۲ - محقق نیشابوری، ج. ۱۳۷۰. بازنگری سیستماتیک و بیولوژیک در گونه‌های جنس *Eurygaster* در ایران. دانشگاه تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. ۱۴۰ صفحه.
- 3 - Abdmishani, C. 1993. RAPD protocol for wheat and barley . Qualset Lab UC - Davis. 3 pp.
- 4 - Anonymous. 1993. DNA miniprep isolation for RAPD (modified from dellaporta). Qualset Lab UC - Davis. 2 pp.
- 5 - Black, I. V., N. M. Duteau, G. J. Puterka, J. R. Nechols, & J. M. Pettorini. 1992. Use of the random amplified polymorphic DNA polymerase chain reaction to detect DNA polymorphisms in Aphids. Bull. Entomol. Res. 82:151-159.
- 6 - Bogdanowics, S. M., W. E. Wallner, J. Bell, T. M. Odell, & R. G. Harrison. 1993. Asian gypsy moth (Lepidoptera:Lymanteriidae) in north America: Evidence from molecular data. Ann. Entomol. Soc. Am. 86:710-715.
- 7 - Cenis, J. L., P. Perza, & A. Ferers. 1993. Identification of Aphid (Homoptera: Aphididae) species and clones by random amplified polymorphic DNA. Ann. Entomol. Soc. Am. 86:545-550.
- 8 - Chapco, W. N., W. Ashton, R. K. B. Martel, & N. Antonishyn. 1992. A feasibility study of the use of random amplified polymorphic DNA in the population genetics and systematics of grasshoppers. Genome. 35:569-570.
- 9 - Chatfield, C., & A. J. Collins. 1995. Introduction to multivariate analysis. Chapman and Hall Publicatin. London- 246pp.
- 10 - Cognato, A. I., S. O. Regers, & S. A. Teale. 1995. Species diagnosis and phylogeny of the *Ips grandicollis* group (Coleoptera: Scolytidae) using random amplified polymorphic DNA. Ann. Entomol. Soc. Am. 88:397-405.
- 11 - Heckel, D. G., L. J. Gahan, B. E. Tabashnik, & M. W. Johnson. 1995. Randomly amplified polymorphic DNA differences between strains of diamond back moth susceptible or resistant to *Baccillus thuringiensis*. Ann. Entomol. Soc. Am. 88:531-537.
- 12 - Landry, B. S., L. Dextraze, & G. Bovin. 1993. Random amplified polymorphic DNA markers for DNA fingerprinting and genetic variability assesment of minute parasitic wasp species (Hymenoptera: Mymaridae and Trichogrammatidae) used in biological control programs of phytophagous insects. Genome: 36:580-587.
- 13 - Pfeir, T. A., L. M. Humbel, M. Ring, & T. A. Grigliatti. 1995. Characterization of gypsy moth population and related species using a nuclear DNA marker. Canadian Entomol. 127:49-58.
- 14 - Phillips, A. J., & C. Simon. 1995. Simple, efficient and nondestructive DNA extraction protocol for arthropods. Ann. Entomol. Soc. Am. 88:281-283.

- 15 - Reohrdanz, R. L., & R. V. Flanders. 1993. Detection of DNA polymorphisms in predatory Coccinellids using polymerase chain reaction and arbitrary primers (RAPD - PCR). *Entomophaga*. 38:497-491.
- 16 - Waugh, R., & W. Powell. 1992. Using RAPD markers for crop improvement. *Trends in Biotech.* 10:186-190.
- 17 - Welsh, J., & M. McClelland. 1990. Fingerprinting genomes using PCR with arbitrary primers. *Nucleic Acids Res.* 18:7213-7218.
- 18 - Williams, J. G. K., A. R. Kubelik, K. J. Livak, J. A. Rafalski, & S. C. Tingey. 1990. DNA Polymorphisms amplified by arbitrary primers are useful as genetic markers. *Nucleic Acids Res.* 18:6531-6535.

**Detection of DNA Polymorphisms Between Populations of
Eurygaster Integriceps Put. In Iran using RAPD - PCR**

**Z. SAEEDI, M. ESMAILI, C. ABD-MISHANI, GH. ABDOLLAHI
AND KH. TALEBI**

**Former Graduate Student, Professors of Agriculture, University of Tehran, Plant
Pests and Diseases Research Institute and Assistant Professor,
Faculty of Agriculture, University of Tehran.**

Accepted Apr. 21, 1999

SUMMARY

To identify DNA polymorphisms in Sunn pest populations in different regions of IRAN, non parasitized adult females were collected from Fars, Esfahan, Jiroft, Karadj, Varamin, Mashhad, Boroojerd, Kermanshah and Moghan. DNA was extracted by miniprep method. In this study twenty primers were selected at random and tested on each sample. For analysis of data primers: UBI, UB2, UB58 and UB62 were selected. These primers amplified template DNA satisfactorily. Grouping was done based on Jaccard's similarity coefficient. These analyses indicated that populations of Karadj, Varamin, Esfahan and Fars stand in one group and populations of Boroojerd and Kermanshah are in another group, while populations of Moghan, Jiroft and Mashhad go to separate groups. The most genetical differences could be identified in populations of Kermanshah and Boroojerd versus population of Jiroft and the least genetical differences could be identified between Fars and Esfahan populations.

Keywords: Sunn Pest & DNA Polymorphisms.